

Κοινοί αγώνες αράβων-εβραίων στο χτες & το σήμερα: Συνέντευξη με τον Ζωρζ Μεχραμπιάν

στις 14 Νοεμβρίου 2023 [ΠΟΛΙΤΕΣ ΜΕ ΜΝΗΜΗ - ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ](#)

Μια κουβέντα για την ενότητα του παλαιστινιακού και ισραηλινού λαού. Συνέντευξη του Αυτολεξεί με τον Ζωρζ Μεχραμπιάν, ενός ανθρώπου με λιβανέζικη καταγωγή που ζει στην Αθήνα, μεταφραστή του βιβλίου “Το Ισραήλ και ο αγώνας των παλαιστινίων για αυτοδιάθεση”, Διεθνές βήμα. [AVAILABLE HERE IN ENGLISH](#)

- Σε ευχαριστούμε για αυτή την κουβέντα! Είναι πολύ σημαντικό για εμάς να συνομιλούμε με ανθρώπους που ασχολούνται εδώ και χρόνια με το παλαιστινιακό και το εβραϊκό ζήτημα από μία προοδευτική σκοπιά. [Στην εκδήλωση](#) που διοργανώθηκε από τις εκδόσεις Διεθνές Βήμα, μιλήσατε με το εξής κεντρικό θέμα: «Η ενότητα του εργαζόμενου λαού στην Παλαιστίνη και το Ισραήλ: Η μόνη διέξοδος από το τέλμα της κατοχής και του πολέμου». Πάνω σε αυτόν τον άξονα θα θέλαμε να κινηθεί η συζήτησή μας. Θα θέλαμε να ρίξουμε φως στις προσπάθειες κοινής συνύπαρξης των 2 λαών διαχρονικά. Και να εστιάσουμε στο πώς οι εθνικισμοί αλλά και οι εξουσίες δεν αφήνουν με επιμονή αυτή τη συνύπαρξη να επιτύχει. Ποιες στιγμές κοινού αγώνα θα μπορούσαμε να ξεχωρίσουμε;

Η βρετανική αποικιοκρατία στην Παλαιστίνη άρχισε με την ήττα των Οθωμανών στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Η Χάιφα στα βόρεια έγινε κέντρο βιομηχανίας και σιδηροδρομικών μεταφορών. Τότε υπήρξε μία αύξηση της εβραϊκής μετανάστευσης από την Ευρώπη, με πολλούς από τους εβραίους εργάτες που κατέφθαναν στην περιοχή να τρέφουν αισθήματα συμπάθειας για τη νεοσύστατη εργατική ρεπούμπλικα στη Σοβιετική Ρωσία. Πολλοί ήταν αριστεροί “εργατιστές” σιωνιστές, ενώ άλλοι ήταν κομμουνιστές. Από αυτούς τους εβραίους μετανάστες έρχεται, στην πραγματικότητα, η προέλευση των κομμουνιστικών ιδεών στην Παλαιστίνη.

Η εργατική ομοσπονδία Histadrut δημιουργήθηκε το 1920 από εργατιστές σιωνιστές. Αυτή ήταν μια ομοσπονδία για τα ζητήματα της εβραϊκής εργασίας.

Το 1924, χτιζόταν ένα μεγάλο εργοστάσιο τσιμέντου στο Neshet έξω από τη Χάιφα. Οι εργάτες κατασκευής ήταν Εβραίοι μετανάστες, καθώς και Αιγύπτιοι Άραβες και ντόπιοι Άραβες εργάτες. Οι Εβραίοι εργάτες απεργούσαν για την αύξηση των μισθών τους και για τη μείωση των ωρών εργασίας. Οι εργάτες αυτοί οργανώθηκαν από τη Histadrut. Πολύ γρήγορα οι απεργοί συνειδητοποίησαν ότι δεν μπορούσαν να κερδίσουν την απεργία δίχως τη συμμετοχή και των Αράβων εργατών. Έκαναν έκκληση στους Άραβες ταξικούς αδελφούς τους, παρά την αντίθεση της ηγεσίας της Histadrut. Τότε, προς έκπληξη όλων, οι Άραβες εργάτες προσχώρησαν μαζί τους σαν μια γροθιά. Έπειτα από μία μεγαλειώδη δήμενη απεργία, η εταιρεία

προχώρησε σε παραχωρήσεις στους Εβραίους εργάτες. Όμως η συμφωνία με τη Histadrut δεν έλεγε τίποτα σχετικά με τους Άραβες εργάτες. Η Histadrut υποστήριξε ότι δεν είχε καμία υποχρέωση απέναντί τους. Με μεγάλη πλειοψηφία 170 προς 30 οι Εβραίοι εργάτες ψήφισαν να μην επιστρέψουν στην εργασία τους αν δεν επαναπροσληφθούν οι Άραβες. Οι βρετανικές Αρχές απέλασαν τους περισσότερους από τους Άραβες εργάτες... **Αυτό ήταν ένα πρώτο παράδειγμα κοινού αγώνα Εβραίων και Αράβων εργατών και των εμποδίων που αντιμετώπιζαν.**

Αργότερα, ένας άλλος αγώνας ξέσπασε στη Χάιφα μεταξύ ραφτών και ξυλουργών το 1925. Αυτοί οι εργάτες δούλευαν κυρίως για αφεντικά Παλαιστίνιους Αράβες. Οι Παλαιστίνιοι εργάτες απευθύνθηκαν σε ντόπιους Άραβες-Εβραίους εργάτες, καθώς και σε μέλη της Histadrut για βοήθεια στην οργάνωση. Μια Γενική Λέσχη Εργατών ιδρύθηκε από μερικούς από αυτούς τους Αραβοεβραίους εργάτες που ήταν μέλη της Histadrut για να οργανωθούν οι Παλαιστίνιοι Άραβες ράφτες και ξυλουργοί. Η απεργία ξέσπασε, τότε, στην πόλη της Χάιφα μεταξύ των ραφτών και των ξυλουργών σε αυτά τα εργαστήρια. Αυτοί άσκησαν τελικά αρκετή πίεση και η εβραϊκή Histadrut παρέιχε κάποια υποστήριξη.

Η κυρίαρχη παλαιστινιακή αραβική εφημερίδα al-Karmil, μια εφημερίδα με έντονο αντισιωνιστικό παρελθόν, βγήκε τότε με μια προειδοποίηση προς τους Παλαιστίνιους απεργούς, λέγοντας: «Φοβόμαστε ότι ο σκοπός της παρακίνησης των Αράβων εργατών σε απεργία είναι (1) να τους υποκινήσουν σε εξέγερση, (2) να προκαλέσουν αναστάτωση στην επιχειρηματική δραστηριότητα των αραβικών επιχειρήσεων, (3) να αυξήσουν τις τιμές, ώστε να είναι ευκολότερο για τα εβραϊκά προϊόντα να ανταγωνιστούν τους Άραβες και να τους πάρουν τις θέσεις εργασίας» [Βλ. το βιβλίο *Σύντροφοι και εχθροί, Άραβες και Εβραίοι εργάτες στην Παλαιστίνη, 1906-1948*, του Zachary Lockman, σελ. 94].

Ο βασικός χριστιανός μαρωνίτης κληρικός της Χάιφα κάλεσε τους απεργούς σε μια συνάντηση όπου τους προειδοποίησε, σύμφωνα με τον Lockman, «να μην συνεργάζονται με τους Εβραίους, οι οποίοι διέδιδαν τον μπολσεβικισμό στην Παλαιστίνη, και τους απηύθυνε έκκληση να σχηματίσουν τη δική τους μουσουλμανική-χριστιανική ένωση, η οποία θα ήταν απαλλαγμένη από την εβραϊκή επιρροή» [ό.π., σ. 94].

Το μεγαλύτερο βιομηχανικό εργατικό δυναμικό βρισκόταν στον σιδηρόδρομο που είχε ως κύριο κέντρο τη Χάιφα. Εκεί, οι Εβραίοι εργάτες είχαν οργανώσει ένα συνδικάτο συνδεδεμένο με τη Histadrut. Ήδη από το 1921, το Σοσιαλιστικό Εργατικό Κόμμα (SWP), το οποίο περιείχε τόσο σοσιαλιστές σιωνιστές όσο και κομμουνιστικές πτέρυγες, είχε σημαντική επιρροή στο εν λόγω συνδικάτο σιδηροδρομικών. Το SWP υποστήριζε την ανάγκη να ανοίξει το συνδικάτο σε μέλη Παλαιστίνιους Άραβες και να οργανώσει ενεργά τους Άραβες εργάτες. Οι κομμουνιστές υποστηρικτές της Ρωσικής Επανάστασης εξηγούσαν την ανάγκη οργάνωσης όλων των εργατών, αντιτάσσονταν στο σιωνιστικό κίνημα, αγωνίζονταν για να αντιταχθούν στη βρετανική αποικιακή εντολή και υποστήριζαν

το αραβικό αντιαποικιακό εθνικό κίνημα. (Το SWP, σύντομα μετά, διασπάστηκε στα δύο με ένα αριστερό-σιωνιστικό και ένα κομμουνιστικό κόμμα).

Το 1921, πραγματοποιήθηκαν μια σειρά κοινών συναντήσεων μεταξύ Εβραίων αγωνιστών της εργατικής τάξης, κομμουνιστών και αριστερών σιωνιστών, και Αράβων εργατών με στόχο να ενταχθούν οι Άραβες στο Συνδικάτο των σιδηροδρομικών και να γίνουν ένα κοινό συνδικάτο. Η ηγεσία της Histadrut τάχθηκε κατά οποιασδήποτε κοινής προοπτικής. Η ηγεσία της Histadrut θεώρησε αυτές τις ενέργειες ως απειλή για την ιδέα της οικοδόμησης μιας εβραϊκής πατρίδας με εβραϊκή εργασία. Στην πραγματικότητα, ένα σταθερό αίτημα της Histadrut ήταν να γίνονται προσλήψεις εβραϊκής εργασίας σε βάρος της αραβικής εργασίας στους σιδηροδρόμους.

Σύμφωνα με τον ισραηλινό ιστορικό Ilan Pappé, «Ο τοπικός ηγέτης της Histadrut στη Χάιφα, David Hacoheh, επέπληξε τους Εβραίους εργάτες που ένωσαν τις δυνάμεις τους με τους Παλαιστίνιους: “Οι σιδηροδρομικοί εργάτες ξεχνούν ότι η αποστολή των Εβραίων εργατών που είναι μέρος του κινήματος για τον εποίκισμό της Παλαιστίνης, δεν είναι να ασχολούνται με την αλληλοβοήθεια προς τους Άραβες εργάτες, αλλά να βοηθούν στην οχύρωση του σιωνιστικού σχεδίου επί του πεδίου”» (*A History of Modern Palestine*, σ. 111).

Η αυξανόμενη, όμως, εργατική μαχητικότητα, ιδίως υπό τον αντίκτυπο της Ρωσικής Επανάστασης, ενίσχυσε τις αριστερές δυνάμεις στο Συνδικάτο των σιδηροδρομικών. Ένας μεγάλος αριθμός Αράβων εργατών, Παλαιστινίων και Αιγυπτίων, προσχώρησε στο Συνδικάτο. Σε ένα συνέδριο του Συνδικάτου σιδηροδρομικών ο Ilyas Asad, ένας Παλαιστίνιος εκπρόσωπος, υποστήριξε:

«Αγωνίζομαι να δημιουργήσω δεσμούς μεταξύ Εβραίων και Αράβων εργατών, γιατί είμαι βέβαιος ότι, αν συνδεθούμε, θα βοηθήσουμε ο ένας τον άλλον, χωρίς να λαμβάνουμε υπόψη τη θρησκεία ή την εθνικότητα». (Lockman, σ. 127).

Μέχρι το 1924, υπήρξε υποχώρηση της κινητοποίησης της εργατικής τάξης και των επαναστατικών δυνατοτήτων σε όλη την Ευρώπη. Αυτό είχε αντίκτυπο και στη βρετανική Παλαιστίνη. Τον Απρίλιο του 1924, η ηγεσία της Histadrut άνοιξε πόλεμο εναντίον των κομμουνιστών μελών της, κηρύσσοντάς τους εχθρούς του εβραϊκού λαού, εκδιώχνοντας τους περισσότερους. Αυτό είχε αρνητική συνέπεια στις προσπάθειες του Συνδικάτου των σιδηροδρομικών να οικοδομήσουν ένα συνδικάτο Εβραίων και Αράβων εργατών.

Ταυτόχρονα, η αστική και φεουδαρχική αραβική εθνικιστική ηγεσία επιτέθηκε και αυτή στο αναπτυσσόμενο Συνδικάτο σιδηροδρομικών κατηγορώντας τα αραβικά του μέλη ότι αποτελούσαν μέρος μιας σιωνιστικής οργάνωσης λόγω των δεσμών του σωματείου με τη Histadrut. Στην αραβική εφημερίδα al-Nafir, εμφανίστηκε ένα άρθρο με την υπογραφή του Hasanayn Fahmi, ενός Αιγύπτιου ηγέτη του συνδικάτου, όπου καλούσε τους Άραβες εργάτες να εγκαταλείψουν το κοινό

Συνδικάτο σιδηροδρομικών επειδή στην πραγματικότητα ήταν μια σιωνιστική οργάνωση (ό.π., σ. 137).

Κατά την επόμενη περίοδο της εργατικής ανάτασης, η Παλαιστίνη γνώρισε επίσης μια **έξαρση των κοινών εργατικών αγώνων και οργανώσεων**. Το 1931, Εβραίοι και Παλαιστίνιοι οδηγοί φορτηγών οργάνωσαν μια πολύ αποτελεσματική κοινή απεργία ενάντια στους φόρους της βρετανικής εντολής που επιβάρυναν τους οδηγούς. Οι Αρχές αναγκάστηκαν να μειώσουν αυτούς τους φόρους. Το 1935, πραγματοποιήθηκε μια **μαζική απεργία στο βρετανικής ιδιοκτησίας διυλιστήριο πετρελαίου της Χάιφα, στην οποία συμμετείχαν τόσο Εβραίοι όσο και Άραβες εργάτες**. Πραγματοποιήθηκαν κοινές δράσεις των σιδηροδρομικών εργατών σε αλληλεγγύη με τους εργάτες του διυλιστηρίου πετρελαίου. Επτακόσιοι σιδηροδρομικοί εργάτες διαδήλωσαν την Πρωτομαγιά του 1935, ανάμεσά τους 113 Εβραίοι. Η νέα μαχητικότητα ανάγκασε τη συνδικαλιστική ηγεσία να θέσει προθεσμία απεργίας. Οι Αρχές της βρετανικής εντολής αρνήθηκαν να διαπραγματευτούν ή να αναγνωρίσουν το συνδικάτο.

Ο Parpe αναφέρει πολλές περιπτώσεις κοινής αντίστασης της εβραϊκής και αραβικής εργατικής τάξης. Ωστόσο, επισημαίνει **το τίμημα που πλήρωσαν οι πρωτοστάτες αυτών των προσπαθειών**:

«Όταν πρόσωπα όπως ο Fawzi al-Husayni ή ο Fakhri al-Nashahibi εντάχθηκαν σε αραβοεβραϊκές οργανώσεις που υποστήριζαν μια δι-εθνική πολιτική δομή, το πλήρωσαν με τη ζωή τους. Το 1937, ένας ηγέτης του παλαιστινιακού εργατικού συνδικάτου δολοφονήθηκε. Το 1947, δολοφονήθηκε ένας άλλος ηγέτης του συνδικάτου με το όνομα Sami Taha. Και οι δύο δολοφονήθηκαν επειδή υπέταξαν την εθνική αλληλεγγύη στην ταξική συνείδηση... Το χέρι του Amin al-Husayni ήταν ορατό και στις δύο δολοφονίες» (Parpe, σελ. 113-114). Ο Amin al-Husayni [θρησκευτικός ηγέτης και φιλοναζιστής] ήταν ο Μουφτής της Ιερουσαλήμ και ο πιο επιφανής ηγέτης των Παλαιστινίων εκείνη την εποχή.

Ανέφερα μερικά παραδείγματα συνεργασίας της εργατικής τάξης. Τέτοιες προσπάθειες έγιναν καθ' όλη τη διάρκεια της σύγκρουσης στις δεκαετίες 1920-1940. Οι προσπάθειες αυτές όμως προσέκρουσαν στη συνδυασμένη αντίδραση της βρετανικής αποικιακής διοίκησης, των εργοδοτών, του συνδικάτου Histadrut των Εβραίων εργατών και των παλαιστινιακών εθνικιστικών αστικών, φεουδαρχικών και κληρικών δυνάμεων. Αυτές οι συνδυασμένες δυνάμεις, που η καθεμία πίεζε από την πλευρά της και για τους συγκεκριμένους ταξικούς της λόγους, ήταν ένα πολύ μεγάλο εμπόδιο που έπρεπε να ξεπεράσει η νέα εργατική τάξη στην αποικιακή Παλαιστίνη.

- Αργότερα, υπήρχαν κοινοί αγώνες και μέσα στο Ισραήλ; Γνωρίζουμε, για παράδειγμα, την περίπτωση των νοσηλευτών.

Πάνω από το 20% των πολιτών του Ισραήλ είναι Παλαιστίνιοι. Εργάζονται στις ίδιες επιχειρήσεις με τους Εβραίους εργαζόμενους, συχνά δίπλα-δίπλα. Δεν υπολογίζω καν εδώ τους εργαζόμενους που έρχονται από τη Δυτική Όχθη ή τη Γάζα για να εργαστούν στο Ισραήλ.

Υπήρξαν κάποιοι κοινοί αγώνες από Εβραίους και Άραβες εργάτες μετά την πανδημία COVID-19. Μεταξύ των πιο σημαντικών πρόσφατων αγώνων ήταν των εργαζομένων στα νοσοκομεία, νοσηλευτών, τραυματιοφορέων κ.λπ. Εκεί, πλάι-πλάι Παλαιστίνιοι Άραβες και Ισραηλινοί Εβραίοι νοσηλευτές και άλλοι εργαζόμενοι στα νοσοκομεία απεργούσαν για καλύτερες συνθήκες, για περισσότερες αμοιβές, για περισσότερες προσλήψεις προσωπικού, **κάνοντας κοινές περιφρουρήσεις και κρατώντας πανό στα αραβικά και τα εβραϊκά.**

Πριν από δύο χρόνια, υπήρξε μια άλλη έξαρση της βίας των εποίκων και των ισλαμιστικών επιθέσεων. Εβραϊκές οικογένειες έγιναν στόχος των ισλαμιστών και παλαιστινιακές των εποίκων. Το Συνδικάτο Οδηγών Λεωφορείων οργάνωσε **κοινές επιτροπές άμυνας** των μελών του για να προστατεύσει τόσο τα αραβικά όσο και τα εβραϊκά μέλη του και τις οικογένειές τους.

Η ισραηλινή συνδικαλιστική Ομοσπονδία Koah La Ondim [Δύναμη στους εργαζόμενους] είναι ανεξάρτητη από τη Histadrut. Η ομοσπονδία αυτή ιδρύθηκε το 2007 και υποστηρίζει ανοιχτά την αλληλεγγύη μεταξύ Εβραίων και Αράβων εργαζομένων. Τα μέλη της έχουν ανέλθει σε περίπου 35.000 εργαζόμενους.

Τα παραπάνω παραδείγματα είναι σημαντικό να τα έχουμε κατά νου. Δείχνουν ότι η κοινή ταξική δράση είναι δυνατή και στην πραγματικότητα *φυσική*. Μακροπρόθεσμα, ο μόνος τρόπος να βγούμε από τον κύκλο της κατοχής, της τρομοκρατίας, του πολέμου, της καταστροφής που έχει περάσει η περιοχή είναι μέσα από την κοινή προσπάθεια της εργατικής τάξης να πάρει την εξουσία στο Ισραήλ και την Παλαιστίνη.

Η αντισημιτική επίθεση της Χαμάς στις 7 Οκτώβρη με τη δολοφονία πάνω από 1.500 πολιτών και την απαγωγή περίπου 240 ανθρώπων, έθεσε ένα εμπόδιο, τοποθετημένο στο αίμα, στη δυνατότητα των εργαζομένων να δουν τα κοινά τους συμφέροντα και έτσι στη δυνατότητα να βρουν ένα δρόμο προς τα εμπρός.

- Στην εκδήλωση, ανέφερε πως το 1960-'70 στα στρατόπεδα του Λιβάνου φαίνεται πως δημιουργήθηκε η ιδέα για μια ενωμένη Παλαιστίνη – τι ακριβώς περιλάμβανε αυτό; Ίσα δικαιώματα σε ισραηλινούς και παλαιστίνιους; Οι παλαιστίνιοι και ισραηλινοί πώς αντέδρασαν σε αυτό;

Στα τέλη της δεκαετίας του 1960, οι άνθρωποι που βρίσκονταν στους καταυλισμούς Παλαιστινίων προσφύγων του Λιβάνου ξεσηκώθηκαν ενάντια στον έλεγχο και την κυριαρχία του λιβανέζικου κράτους. Οι Παλαιστίνιοι σε αυτούς τους καταυλισμούς ήταν από τους πιο καταπιεσμένους εργάτες στις λιβανέζικες βιομηχανικές μονάδες καθώς και στις μεγάλες φυτείες. Μέσω της μαζικής εξέγερσής τους απέκτησαν τον έλεγχο των προσφυγικών καταυλισμών, και αυτό επέτρεψε την ανάπτυξη της Φατάχ και των άλλων παλαιστινιακών οργανώσεων της PLO σε αυτούς τους καταυλισμούς. Οι περιοχές αυτές έγιναν κέντρα επαναστατικής σκέψης και οργάνωσης.

Εκείνη την εποχή, η PLO πρότεινε ότι ο αγώνας είχε ως στόχο μια δημοκρατική κοσμική Παλαιστίνη, **όπου Εβραίοι, Χριστιανοί και Μουσουλμάνοι θα μπορούσαν να ζουν ως ισότιμοι πολίτες με ίσα δικαιώματα.** Αυτό ήταν μια προσπάθεια να

δοθεί μια κοινή προοπτική για τους Παλαιστίνιους και τους Ισραηλινούς εργάτες. Αυτή αποτέλεσε μια πολύ προοδευτική πρόταση για την εποχή και θα μπορούσε να αποτελέσει μια γέφυρα για κοινή δράση.

Ωστόσο, οι πράξεις πρέπει να συμπίπτουν με τα λόγια. Πολλές συνιστώσες-οργανώσεις της PLO, ενώ ζητούσαν μια τέτοια προοπτική, την ίδια στιγμή οργάνωναν δράσεις που στόχευαν ισραηλινούς πολίτες. **Αυτές οι ενέργειες που στόχευαν στην αδιακρίτως δολοφονία Ισραηλινών δεν ταίριαζαν με το αφήγημα μιας δημοκρατικής κοσμικής Παλαιστίνης, όπου οι Εβραίοι είχαν θέση ως ισότιμοι πολίτες.** Ως εκ τούτου, οι Ισραηλινοί εργαζόμενοι δεν μπορούσαν να πειστούν ότι επρόκειτο για μία γνήσια προσπάθεια και οι καπιταλιστές κυβερνήτες του Ισραήλ, από την άλλη, έκαναν τη μέγιστη δυνατή χρήση αυτών των επιθέσεων.

- Την ίδια εποχή, το 1972, μάθαμε από την εκδήλωση, πως υπήρχε στη Γάζα μέχρι και σιδηροδρομικό δίκτυο με δρομολόγιο Γάζα – Τελ αβιβ αλλά και σκέψη για αεροδρομίο. Σήμερα, ακούγεται πολύ μακρινό ακόμη και αυτό, εδώ που φτάσαμε με τον αποκλεισμό και την πλήρη ισοπέδωση της Γάζας. Αυτό δείχνει μια διαφορά στην εικόνα σε σχέση με το σημερινό αδιέξοδο... Πώς, όμως, κατά τη γνώμη σας η Χαμάς φράζει τον δρόμο για μία θετική επίλυση του ζητήματος;

Είναι σημαντικό να ξεκινήσουμε με το ταξικό πλαίσιο μέσα στο οποίο λειτουργεί ο Χάμας. Η Χαμάς είναι μια αντιδραστική οργάνωση της μπουρζουαζίας. Η πολιτική της προοπτική είναι η **εγκαθίδρυση ενός καπιταλιστικού ισλαμικού κράτους στην Παλαιστίνη.** Έχει δείξει, ήδη, τι είδους εξουσία σκοπεύει να εγκαθιδρύσει στην πραγματική ζωή στη Γάζα. Θέλω να υπενθυμίσω στον αναγνώστη και την αναγνώστρια ότι η Χαμάς κυβερνά τη Γάζα από το 2006, όταν κέρδισε τις εκλογές εκεί. Το 2007, διεξήγαγε εμφύλιο πόλεμο εναντίον της Φατάχ (της κύριας συνιστώσας της PLO) και εκτόπισε τη Φατάχ από τη Λωρίδα της Γάζας. Έκτοτε, κυβερνά με σιδερένια φτέρνα, αρνούμενη τα δημοκρατικά δικαιώματα, τα συνδικαλιστικά δικαιώματα, τα δικαιώματα των γυναικών και όλες τις άλλες ελευθερίες που έχουν κατακτηθεί με αγώνες από τους εργαζόμενους σε όλο τον κόσμο.

Η προοπτική της Χαμάς είναι η εξάλειψη όλων των Εβραίων από το Ισραήλ, είναι υπέρ της καταστροφής του Ισραήλ. Οτιδήποτε χτίστηκε από τους Εβραίους από το 1948 και μετά θεωρείται παράνομο γι' αυτούς. Για τη Χαμάς, επομένως, δεν υπάρχει χώρος για τους Εβραίους. Είναι μια αντισημιτική οργάνωση. Αν κάποιος έχει αμφιβολίες γι' αυτό, τότε αρκεί να δει τις επιθέσεις της Χαμάς στις 7 Οκτωβρίου. Άνθρωποι σκοτώθηκαν αδιακρίτως απλά και μόνο επειδή ήταν Εβραίοι. Μερικοί από αυτούς που σκοτώθηκαν και απήχθησαν ήταν στην πραγματικότητα υποστηρικτές των παλαιστινιακών δικαιωμάτων.

Τέτοιες ενέργειες εμποδίζουν τις προσπάθειες για την εξεύρεση ενός δρόμου προς τον κοινό αγώνα των εργαζομένων, ανεξάρτητα από το αν είναι Ισραηλινοί Εβραίοι ή Παλαιστίνιοι Άραβες. Ενισχύουν την πολιτική θέση εκείνων που στο Ισραήλ ισχυρίζονται ότι οι Παλαιστίνιοι θέλουν να σκοτώσουν όλους τους Εβραίους και δεν υπάρχει τρόπος να ζήσουν μαζί. Ενισχύουν την πολιτική υποστήριξη της κατοχής.

- Πώς ο Νετανιάχου κάνει ακριβώς το ίδιο;

Ο πρωθυπουργός Νετανιάχου είναι ένας καπιταλιστής πολιτικός που ηγείται του μεγαλύτερου καπιταλιστικού κόμματος του Ισραήλ. Σε τελική ανάλυση, η δουλειά του είναι να υπερασπίζεται τα συμφέροντα της τάξης του. Δεν ενδιαφέρεται για τα δικαιώματα των Παλαιστινίων, **έχει θέσει τεράστια εμπόδια στον τερματισμό της κατοχής**, έχει εμποδίσει τη δημιουργία ενός ανεξάρτητου παλαιστινιακού κράτους και ούτω καθεξής, το έχει δείξει αυτό στα χρόνια που βρίσκεται στην εξουσία. Οι ενέργειες της Χαμάς μαζί με το αστικό κληρικό καθεστώς της Τεχεράνης θέτουν υπό αμφισβήτηση την ίδια την παρουσία των Εβραίων στην περιοχή. Αυτό εξελίσσεται σε ένα υπαρξιακό ζήτημα, μεταξύ άλλων, και για την ισραηλινή καπιταλιστική άρχουσα τάξη και τον πρωθυπουργό της – εξ ου και η αποφασιστικότητά τους στον σημερινό πόλεμο. Επιχειρούν να απαλλαγούν από τη Χαμάς, ανεξάρτητα από το κόστος σε ζωές Παλαιστινίων πολιτών αλλά και Ισραηλινών.

- Συχνά αποσιωπάται από σχετικές αναλύσεις της περιόδου, αλλά υπάρχει κι ένας άλλος λαός στην περιοχή, οι Βεδουίνοι, που στην επίθεση της 7ης Οκτώβρη μέτρησαν μάλιστα ανάμεσά τους και νεκρούς – μαζί με άλλους 22 νεκρούς Ταϊλανδούς εργάτες γης και ειρηνιστές. Οι Βεδουίνοι, ίσως, να ήταν επίσης θετικοί για μία από κοινού συνύπαρξη των λαών με ίσα δικαιώματα;

Απολύτως. Οι Βεδουίνοι είναι νομαδικός αραβικός λαός. Θεωρούνται μέρος του παλαιστινιακού λαού στην περιοχή του Ισραήλ και της Παλαιστίνης. Όσοι ζουν στο Ισραήλ έχουν ισραηλινή υπηκοότητα. Η αντίδραση πολλών Βεδουίνων στη σφαγή της 7ης Οκτωβρίου ήταν μια ανθρώπινη αλληλεγγύη. Έτρεξαν να βοηθήσουν τους τραυματίες. Πολλοί σκοτώθηκαν από τους μαχητές της Χαμάς.

- Κατάγεσαι από τον Λίβανο, πες μας, ποια είναι η κατάσταση και ο νόμος εκεί για τους Παλαιστινίους;

Οι Παλαιστίνιοι αγρότες πρόσφυγες ζουν στο Λίβανο από το 1948, κατά τη διάρκεια του πολέμου για την ίδρυση του κράτους του Ισραήλ, όταν σε ορισμένες περιπτώσεις αναγκάστηκαν από τις ένοπλες σιωνιστικές δυνάμεις να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους στην Παλαιστίνη. Σε άλλες περιπτώσεις, ενθαρρύνθηκαν έντονα να φύγουν από τα γειτονικά αραβικά καθεστώτα που τους υποσχέθηκαν μια γρήγορη επιστροφή.

Στο Λίβανο, εγκαταστάθηκαν σε προσφυγικούς καταυλισμούς, κοντά σε βιομηχανικά κέντρα καθώς και σε γεωργικές φυτείες. Αυτοί οι αγρότες πρόσφυγες ζούσαν και συνεχίζουν να ζουν σε συνθήκες παραγκουπόλεων. Τους αρνήθηκαν το δικαίωμα ιδιοκτησίας σε ακίνητα, τους αρνούνται έως σήμερα την πρόσβαση σε δεκάδες εξειδικευμένες θέσεις εργασίας βάσει νόμου. Οι προσφυγικοί καταυλισμοί τελούσαν εξ αρχής υπό τον αυστηρό έλεγχο των κρατικών δυνάμεων ασφαλείας του Λιβάνου. Έγιναν μια φτηνή πηγή υπερεκμεταλλευόμενου εργατικού δυναμικού για τα καπιταλιστικά συμφέροντα τόσο στη γεωργία όσο και στη βιομηχανία. Μέχρι τη δεκαετία του 1970 σχεδόν 400.000 Παλαιστίνιοι πρόσφυγες ζούσαν σε προσφυγικούς καταυλισμούς στο Λίβανο.

Θα πρέπει να προσθέσω ότι αυτή δεν ήταν η μοίρα της ανώτερης μεσαίας και αστικής τάξης που εγκατέλειψε την Παλαιστίνη. Αυτά τα στρώματα, ενσωματώθηκαν πλήρως στην υψηλή κοινωνία του Λιβάνου.

Στα τέλη της δεκαετίας του 1960 και στις αρχές της δεκαετίας του 1970, οι Παλαιστίνιοι εργάτες εξελίχθηκαν σε μαχητικά πρωτοπόρα στοιχεία στην άνοδο των συνδικάτων και των εργοστασιακών επιτροπών μεταξύ όλων των εργαζομένων στο Λίβανο. Αυτή η άνοδος του εργατικού κινήματος αποτέλεσε προοίμιο για το ξέσπασμα του Εμφυλίου Πολέμου το 1975.

- Σε ευχαριστούμε από καρδιάς για αυτή την κουβέντα. Ειρήνη και δικαιοσύνη!

<https://www.aftoleksi.gr/2023/11/14/koinoi-agonas-aravon-evraion-ctes-amp-to-simera-synenteyxi-ton-zorz-mechrampian/>

Common Arab-Jewish struggles in the past & present: Interview with George Mehrabian

Features, Nov 22nd

This is a conversation about the unity of the Palestinian and Israeli peoples. The Greek libertarian journal [Aftoleksi](#) interviewed George Mehrabian, a person of Lebanese descent living in Athens, who translated the book “Israel and the Palestinian Struggle for Self-determination” into Greek.

Aftoleksi: *Thank you for this conversation! It is very important for us to talk to people who have been dealing for years with Palestinian and Jewish issues from a progressive perspective. At an event organised in Greece by the publishing house International Forum, you spoke on the following central theme: “The unity of the working people in Palestine and Israel: The only way out of the quagmire of occupation and war”. It is from this point that we would like to start our discussion. We want to shed light on the two peoples’ efforts to coexist throughout all this time. And to focus on how nationalism and dominant powers have persistently prevented this coexistence from succeeding. What moments of common struggle could we single out?*

George Mehrabian: British colonial rule over Palestine began with the Ottoman defeat in World War I. Palestine witnessed an industrial boom of sorts after the war. In the north, Haifa became a centre of industry and rail transport. There was a growth in Jewish immigration from Europe. Many of these Jewish workers came with sympathies for the new workers’ republic in Soviet Russia. Many were left-wing “labour” Zionists, while others were communists. These Jewish immigrants are, in fact, the origin of communist ideas in Palestine. The Histadrut

Labour Federation was formed in 1920 by labour Zionists and was a federation for Jewish labour.

In 1924, a large cement plant was being built in Nesher outside of Haifa. The construction workers were Jewish immigrants and Egyptian Arab and local Arab workers. The Jewish workers struck for a wage increase and reduced work hours. The Histadrut organised these workers. Very quickly, the striking workers realised that they could not win the strike without the participation of the Arab workers. They appealed to their Arab class brethren despite opposition from the Histadrut leadership. To everyone's surprise, the Arab workers joined in as one fist. After a two month strike, the company granted concessions to the Jewish workers. The agreement with the Histadrut said nothing regarding the Arab workers. The Histadrut maintained that it had no obligations towards them. By a large majority of 170 to 30, the Jewish workers voted not to return to work unless the Arabs were rehired. The British mandate authorities deported most of the Arab workers. This was the first example of a common struggle by Jewish and Arab workers and the obstacles they faced.

Another struggle broke out in Haifa among tailors and carpenters in 1925. Palestinian Arab bosses mainly employed these workers. Palestinian workers reached out to local Arab Jewish workers and Histadrut members for help organising. Some Arab Jewish workers formed a General Workers Club to organise the Palestinian Arab tailors and carpenters. They put enough pressure on the Histadrut to provide some backing. A strike broke out in Haifa among the tailors and carpenters in these workshops.

The leading Palestinian Arab newspaper al-Karmil, a paper with a solid anti-Zionist history, came out with a warning to the Palestinian strikers. It said, "We fear that the purpose of inducing Arab workers to strike is (1) to incite them to rebellion; (2) to cause disturbance in the business activity of Arab enterprises; (3) to raise prices so that it will be easier for Jewish goods to compete with the Arabs and take jobs from them." (Comrades and Enemies, Arab and Jewish workers in Palestine, 1906-1948, by Zachary Lockman, p.94) The leading Christian Maronite cleric of Haifa called the strikers to a meeting where he warned them, according to Lockman "against cooperating with the Jews, who were spreading Bolshevism in Palestine and appealed to them to form their own Muslim-Christian union which would be free of Jewish influence." (ibid, p. 94).

The largest industrial workforce was in the railroad, with Haifa as its main centre. There, the Jewish workers had organised a trade union affiliated with the Histadrut. As early as 1921, the Socialist Workers Party, which contained both socialist-Zionists and communist wings, had considerable influence in that rail-workers union. The SWP argued for the need to open up the union to Palestinian Arab membership and to organise Arab workers actively. The communist supporters of the Russian Revolution explained the need to organise

all the workers; they opposed the Zionist movement, fought to oppose the British colonial mandate, and supported the Arab anti-colonial national movement. (The SWP split into two with a left-Zionist and communist party soon after.)

In 1921, a series of meetings was held between Jewish working-class militants, both communists and left-Zionists, and Arab workers to have the Arabs join the rail workers' union and that it be a joint union. The Histadrut leadership came out in opposition to any collective perspective. The Histadrut leadership viewed these actions as a threat to the concept of building a Jewish homeland with Jewish labour. A constant demand of the Histadrut was for the hiring of Jewish labour at the expense of Arab labour in the railways.

According to Israeli historian Ilan Pappé, "The local Histadrut leader in Haifa, David Hacoheh, rebuked Jewish workers who joined forces with Palestinians: 'The railway workers forget that the mission of the Hebrew workers who are part of the movement for settling Palestine, is not to be bothered by mutual assistance to Arab workers, but to assist in the fortification of the Zionist project on the land.'" (A History of Modern Palestine, p. 111)

Increasing labour militancy, especially after the Russian Revolution, strengthened the left-wing forces in the rail union. Many Arab workers, Palestinian and Egyptian, joined the union. At a rail workers union conference, Ilyas Asad, a Palestinian delegate, argued, "I am striving to establish ties between Jewish and Arab workers because I am certain that if we are connected, we will help one another, without regard to religion or nationality." (Lockman, p. 127).

By 1924, there was a retreat in working-class mobilisation and revolutionary possibilities throughout Europe. This had an impact in British Mandate Palestine. In April 1924, the Histadrut leadership opened war on its communist members by declaring them enemies of the Jewish people and expelled most. This negatively impacted the efforts of the rail workers' union to build a union of Jewish and Arab workers.

At the same time, the bourgeois and feudal Arab nationalist leadership attacked the growing rail workers union, charging its Arab members with belonging to a Zionist organisation because of the union's links with the Histadrut. An article signed by Hasanayn Fahmi, an Egyptian union leader, appeared in the Arabic paper al-Nafir, in which he called on the Arab workers to leave the common rail workers union because it was, in reality, a Zionist organisation (ibid, p. 137).

In the next period of labour upsurge, Palestine also witnessed a surge in common labour struggles and organisations. In 1931, Jewish and Palestinian truck drivers organised a very effective joint strike against the British Mandate taxes on the drivers. The Mandate authorities were forced to lower these taxes. In

1935, a massive strike in the British-owned oil refinery of Haifa that involved both Jewish and Arab workers took place. Joint rail worker actions in solidarity with the oil refinery workers occurred. Seven hundred rail workers marched on May Day in 1935; among them were 113 Jews. The new militancy forced the union leadership to set a strike deadline. The British Mandate authorities refused to negotiate or recognise the union.

Pappe reports many cases of joint Jewish-Arab working-class resistance. However, he also points to the price paid by the leaders of such efforts: “When persons such as Fawzi al-Husayni or Fakhri al-Nashahibi joined Arab-Jewish organisations advocating a bi-national political structure, they paid with their lives. In 1937, a leader of the Palestinian labour union was assassinated. In 1947, another union leader named Sami Taha was murdered. Both were killed for subordinating national solidarity to class awareness. The hand of Amin al-Husayni was visible in both assassinations.” (Pappe, p. 113- 114) Cleric Amin al-Husayni was the Mufti of Jerusalem and the most prominent leader of the Palestinians at the time.

I mentioned a few examples of working-class collaboration. Efforts such as these occurred throughout the conflict in the 1920s-1940s. However, these efforts came up against the combined opposition of the British colonial administration, the employers, the Histadrut Union of Jewish workers, and Palestinian nationalist bourgeois, feudal, and clerical forces. These combined forces, each pushing from its side and for its specific class reasons, were too much of an obstacle for the new working class in colonial Palestine to overcome.

A: *Later, were there common struggles in Israel as well? We know, for example, the case of the nurses.*

GM: Over 20% of Israel’s citizens are Palestinians. They work in the same enterprises as Jewish workers, often side by side. I am not even counting here workers that come from the West Bank or Gaza to work in Israel.

Jewish and Arab workers have engaged in some joint struggles since the COVID-19 pandemic. Among the most important recent struggles were by hospital workers, including nurses, orderlies, and others. There, side by side, Palestinian Arab and Israeli Jewish nurses and other hospital workers struck for better conditions, higher pay, and more hiring. They staffed picket lines together and held up banners in Arabic and Hebrew.

A couple of years ago, there was another uptick of settler violence and Islamist attacks. Jewish families were targeted by the Islamists and Palestinian ones by the settlers. The bus drivers’ union organised joint defence committees of its members to protect both its Arab and Jewish members and their families.

The Israeli union federation Koah La Ovdim (Power to the Workers) is independent of the Histadrut. This federation was formed in 2007 and openly advocates solidarity between Jewish and Arab workers. Its membership has risen to about 35,000 workers.

The above examples are important to keep in mind. They show that common class action is possible and, in fact, natural. In the long term, the only way out of the cycle of occupation, terror, war, and destruction that the region has been through is through the joint effort of the working class to take power in Israel and Palestine.

The anti-Semitic Hamas attack on October 7, with the killing of over 1500 civilians and the abduction of some 240 people, has raised an obstacle laid in blood to the ability of workers to see their common interests and thus to the ability to find a way forward.

A: *At the event in question, you mentioned that the idea of a united Palestine seems to have emerged in the 1960s and '70s in the Lebanese camps – what exactly did that involve? Equal rights for Israelis and Palestinians? How did Palestinians and Israelis react to this?*

GM: In the late 1960s, people in the Palestinian refugee camps of Lebanon rose up against the control and domination of the Lebanese state. The Palestinians in these camps were among the most oppressed workers in the Lebanese industrial units and large plantations. Through their mass rebellion, they established control over the refugee camps, which allowed Fateh and the other Palestinian organisations of the PLO to grow in these camps. These areas became centres of revolutionary thought and organisation.

At that time, the PLO proposed that the struggle aim for a democratic, secular Palestine where Jews, Christians, and Muslims could live as equal citizens with equal rights. This attempt to provide a common perspective for Palestinian and Israeli workers was a very progressive proposal at the time and could have been a bridge for common action.

However, deeds must coincide with words. Many component organisations of the PLO, while calling for such a perspective, at the same time organised actions that targeted Israeli civilians. These actions, which aimed at killing Israelis indiscriminately, did not fit with the narrative of a democratic secular Palestine where Jews had a place as equal citizens. Hence, Israeli working people could not be convinced that it was genuine, and the capitalist rulers of Israel made the utmost use of these attacks.

A: *At the same time, in 1972, we learned from the event that there was even a railway network in Gaza with a route to Tel Aviv, but also a thought of an airport. Today, even that sounds very far away, and here we are with the blockade and the*

complete flattening of Gaza. This shows a difference in the picture compared to the current stalemate. And what role has Hamas played?

GM: It is important to begin with the class context within which Hamas functions. Hamas is a reactionary bourgeois organisation. Its political perspective is the establishment of a capitalist Islamic state in Palestine. It has shown what kind of rule it intends to establish in real life in Gaza. I want to remind the reader that Hamas has ruled Gaza since 2006, when it won elections there. In 2007, it waged a civil war against Fateh (the main component of the PLO) and pushed Fateh out of the Gaza Strip. Since then, it has ruled with an iron heel, denying democratic rights, trade union rights, women's rights and other freedoms won through struggle by workers worldwide.

Hamas's perspective is the elimination of all Jews from Israel; it is for the destruction of Israel. Anything built by Jews since 1948 is considered illegitimate by them. For Hamas, therefore, there is no room for Jews. It is an anti-Semitic organisation. If anyone has any doubts about that, then just look at the Hamas attacks on October 7. People were killed indiscriminately simply because they were Jews. Some of those killed and kidnapped were, in fact, supporters of Palestinian rights.

Such actions block efforts towards finding a path toward joint struggle by the workers regardless of whether they are Israeli Jews or Palestinian Arabs. They reinforce the political position of those who in Israel claim that Palestinians want to kill all Jews and that there is no way to live together. It reinforces political support for the occupation.

A: *Is Netanyahu doing the same thing?*

GM: Prime Minister Netanyahu is a capitalist politician heading Israel's largest capitalist party. Ultimately, he is in business to defend the interests of his class. He has no concern for Palestinian rights, he has put immense obstacles to ending the occupation, he has blocked the forming of an independent Palestinian state, and so on; he has shown that in the years he has been in power. Hamas's actions, along with the bourgeois clerical regime of Tehran, put into question the very presence of Jews in the region. This becomes an existential question, including for the Israeli capitalist ruling class and their Prime Minister – hence their determination in this current war. They will try to get rid of Hamas, no matter the cost in Palestinian civilian lives but also Israeli lives.

A: *The Bedouin are another people in the region, who analysts and historians often overlook. In the October 7 attack, they even counted among their number the dead – along with 22 other dead Thai land workers and pacifists. The Bedouins, perhaps, were also optimistic about a joint coexistence of peoples with equal rights.*

GM: Absolutely so. The Bedouins are nomadic Arab people. They are considered part of the Palestinian people in the region of Israel and Palestine. Those living in Israel have Israeli citizenship. The response of many Bedouins to the massacre of October 7 was one of human solidarity. They ran to help the wounded. Many were killed by the Hamas fighters.

A: *You come from Lebanon; tell us, what is the situation and law for the Palestinians?*

GM: Palestinian peasant refugees have been living in Lebanon since 1948 during the war to establish the state of Israel when, in some cases, they were forced by armed Zionist forces to leave their homes in Palestine. In other cases, they were strongly encouraged to go by the neighbouring Arab regimes who promised them a quick return.

In Lebanon, they were settled in refugee camps near industrial centres and agricultural plantations. These peasant refugees lived and continue to live in slum-like conditions. By law, they were denied the right to property in real estate and access to skilled jobs. The refugee camps were under the strict control of Lebanese state security forces. They became a cheap source of super-exploited labour for capitalist interests in agriculture and industry. By the 1970s, close to 400,000 Palestinian refugees lived in refugee camps in Lebanon.

I should add that this was not the fate of the upper middle and bourgeois classes that left Palestine. These layers were integrated into Lebanon's high society.

By the late 1960s and early 1970s, the Palestinian workers became militant vanguard elements in the rise of trade unions and factory committees among all workers in Lebanon. This rise in the working-class movement was a prelude to the outbreak of civil war in 1975.

A: *Thank you from the bottom of our hearts for this conversation. Peace and justice!*

<https://freedomnews.org.uk/2023/11/22/common-arab-jewish-struggles-in-the-past-present-interview-with-george-mehrabian/>